

MEGYEJÁRÓ

A Délmagyarország és a Délvilág házhoz jön!

Ismerjük meg Csongrád megyét! felkiáltással megkezdjük 52 részesre tervezett sorozatunkat, melynek során szűkebb pátriánk valamennyi községét meglátogatja a Délmagyarország és a Délvilág szerkesztőségi csapata. Egyrészt hogy találkozzunk az ott élő emberekkel, másrészt hogy megmutassuk másoknak is kistépléseink életét, méltatlanul elfeledett, vagy legtöbbször fel sem fedezett értékeit.

Büszkék a terményeikre – Sokat várnak a turizmustól

Szép és erős, akár Achilles

Takaros árnyas-parkos falu a kiskunhalasi út mellett Üllés. Lakói többnyire gazdálkodással keresik a kenyerüket. Munka mellett egyre többet tesznek a közösségükért és a környezetért. Értékeiket másokkal is megismertetik – ez a fejlődés iránya.

Évekkel ezelőtt nyugati országokban járva irigykedtünk, mennyire rendezettek és virágosak a falvak. Nem kellett sokáig várni,

Üllés központja rendezett és zöld

Fotók: Frank Yvette

és olyan csinos települések teremnek egy karnyújtásnyira tőlünk, mint Üllés – ez volt az első benyomásunk, ahogy megérkeztünk a kiskunhalasi úton a parkos faluközpontra. Politikamentesen, erősödő civil szervezetekkel családias hangulatban élénkítjük a falut – ezt már Üllés fiatal családai gazdálkodóiból lett agrármérnök polgármesterétől, Nagy Attila Gyulától (képünkön) halljuk.

A Szegedtől harminc kilométerre fekvő települést és a környező tanyavilágot háromezer-kétszáz lakják, többnyire – a Homokhátságra jellemzően – zöldség- és gyümölcstermesztéssel foglalkoznak. A helyi gazdák méltán büszkék alföldi napsugarak érlelte zamatos őszibarackjukra és ország-szerte híres paprikájukra, paradicsomjukra, melyet a homoktalajon hajtással természetnek.

Az ötvenes években vált önállóvá a település Árpád-központból (Kiskundorozsmától), akkor kapta az Üllés elnevezést a földbirtokos Ehellős család nevéből. A szó „ellés” jelentésű, de azt is tudni vélik, hogy a mitológiai

hős, a szép és erős Achillesból gazdálkodásba. Elég távol van már a város zajától, mégis a közelen nyújt színvonalas bölcsődét, óvodát, iskolát.

Kikapcsolódásért sem kell a szomszédokba menni. Az üllésiek kedvenc helyei tehetik egyre vonzóbbá a falut az ide érkező vendé-

gek számára. A horgászó partján igényes szabadidőpark épült, ezt szépítik tovább. A környék alkalmas a vadászatokra; őz, nyúl, fácán kerülhet terítékre. Aki pedig természetesen keres kellemes sétákat, itt akác, nyár, fenyő és tölgy árnyékában túrázhat. Az erdő a főtúrról könnyen megközelíthető, a tájékozódást mindenütt táblák segítik. A kulturált időtöltéshez erdei pihenőhelyeket alakítottak ki. Az erdei iskola ifjúsági szállásként működhet némi felújítás után.

Üllést behálózzák a kerékpárutak; tervezik, hogy Bordánnyal összekapcsolva, a bicikliseket bekapcsolják a Homokháti Kistérség véráramába is. Mert mellett, hogy befogadó a falu, együtt pályázik a homokháti településekkel a kistérség fejlesztéséért. A közeli jövőben így épülhet bicikliút, szebb helyre költözhet a piac, és elkezdődhet a Déryné Művelődési Ház felújítása. Bővítésre vár a könyvtár, csinosításra érett a díszterem.

DOMBAI TÜNDE

TESZNEK-VESZNEK

Üllésen egyre gyarapodnak a civil szervezetek, jelenleg nagyjából húszan működnek. A Tesz-Vesz Egyesület például egészségvédelmi rendezvényeket, Zöldü(l)és környezetvédelmi programokat szervez. Működik a polgárörök, a tűzoltók, a horgászok és a kempingezők szervezete, sőt van futball- és női kézilabdacsapatuk. A hagyományokat a Fonó Néptáncegyüttes, a népdalkör és a Rokka zenekar őrzi. Berendeztek egy alkotóházat, a helytörténeti házban egy óvoda-, iskolatörténeti és egy helytörténeti kiállítás látható.

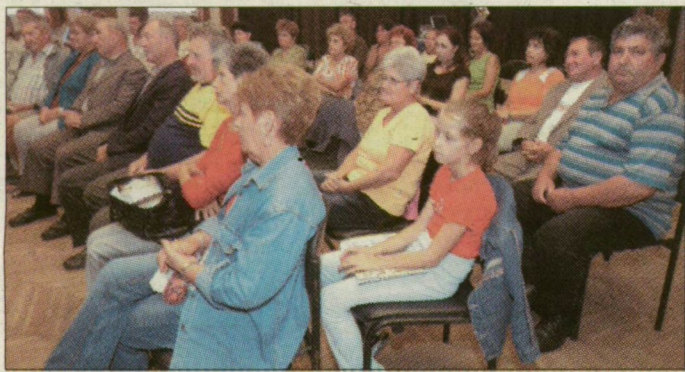
Üllésen jártunk

Megyejáró körutunkat kedden Üllésen folytattuk, a művelődési házban találkoztunk olvasóinkkal. Szót ejtettünk az újságkészítésről, a lapunk által szervezett programokról és akciókról. Olvasóink elmondták, a Délmagyarországgal kezdődik a napjuk, kedvelik, szeretik az újságot, és persze javaslatokat is megfogalmaztak.

A jó hangulatú találkozón üllési olvasóink számos észrevétellel, ötlettel halmozták el megyejáró csapatunkat. Vannak akik például a tanyák életéről olvasnának többet, mások a tudományvilágának érdekességeit is szívesen látnák a lapban, megint mások az országos víz hőmérsékleteket is a Délmagyarországból szeretnék megtalálni. A legtöbb dicséretet a helybeli terjesztő, Marótiné Szabó Szilvia kapta, az ő jóvoltából előfizetőink már kora reggel, óramű

pontossággal, kézbe vehetik kedvenc újságjukat.

Órfi Ferenc főszerkesztő-helyettes a lappal kapcsolatos változásokról beszélt, Németh Ildikó marketingvezető legújabb akcióinkat mutatta be, míg Hocza Pál nyomdaigazgató a közeli nyomdai beruházásról tájékoztatta. Az 1674 Szín 5-ös tanuló között egy üllési diáknak, Répássy Róbertnek kedvezett a szerencse, harmadik díjat nyert. A találkozó kvízzjátékkal zárult – ajándékokért.

Az üllésiek közül sokan részt vesznek lapunk játékaiban

Nyíl utcai ingatlant vásárol a szegedi önkormányzat

Késik, de tavaszra meglesz a Bálint Sándor-emlékház

Közel egy éves késéssel jelölte ki a szegedi közgyűlés a Bálint Sándor-emlékház helyét, következő lépésként pedig egy kutatóközpont létrehozását tervezik.

Amikor 2004 júliusában nem jutottak egyezsége a Bálint Sándor szülőházának adásvételéről az ingatlan tulajdonosai és a szegedi városvezetés, Botka László polgármester egy Szeged feliratú matricát ragasztott az épület kapujára, jelezvén: hamarosan újra az önkormányzat birtokába kerül a Pálffy utcai ház. Azóta tudjuk, ez nem így lett, hiszen az ingatlant lebontták.

Még abban az évben létrehozták az európai jelentőségű szegedi néprajztudósról, Bálint Sándorról (1904-1980) elnevezett közalapítványt, hogy megfelelő helyet biztosítsanak a hagyatékának. A tervek szerint 2006. július közepéig kellett volna kijelölni, hol rendezzék be a tudósról elnevezett tájházat, a szegedi közgyűlés azonban csak múlt csütörtökön szavazta meg a forrást az alsóvárosi Nyíl utca 43. szám alatti napsugaras ház megvásárlására.

Virág András alsóvárosi képviselő, a Bálint Sándor Közalapítvány kuratóriumának elnöke elmondta, a 19.

Az önkormányzat 40 millió forintot fordít a Nyíl utcai napsugaras házra Fotó: Segesvári Csaba

században épült ház mellett szót, hogy alapítók okiratukban lefektették: csak olyan ingatlan jöhet számításba, amely közel található a Mátyás térhez, azaz Bálint Sándor kutatómunkájának elsődleges helyszínéhez.

Az adásvételt heteken belül lebonyolítják, kora ősszel megkezdődhet a rekonstrukció. Első lépésben egy emlékház és közösségi ház kialakítását tervezik, amelyben a tudós életútját, életművét követné végig, az ingatlan udvarán pedig a néprajzi hagyományok szellemében egy kö-

zösségi teret létesítenének – mindez jövő tavaszra készülné el.

Az ingatlan kiválasztásánál sokat nyomott a latban a Nyíl utcai épülethez tartozó mintegy 1300 négyzetméternyi telek, hiszen az emlékház létrehozása mellett a hagyaték különböző részleteit is látogathatóvá kívánják tenni. – A közalapítvány projektje újabb ingatlant feltételez, hiszen célunk egy kutatóközpont kialakítása is a területen – árulta el Szabó Magdolna, a Móra Ferenc Múzeumot

képviselő kuratóriumi tag, a Bálint Sándor-hagyaték gondozója.

Az emlékház és az alapinfrastruktúra kialakításának költségeit – 40 millió forint – Szeged város magára vállalta, a második lépésben azonban szükség van a kuratóriumban képviselt intézmények, azaz a Móra Ferenc Múzeum, a Szegedi Tudományegyetem és a Szeged-Alsóvárosi Ferences Rendház összefogására, illetve pályázati források elnyerésére.

GELEGONYA EDINA

Digitalizálták Plohn József fényképeit

Digitalizálták Plohn József felvételeit. Az 1944-ben, a fasizmus áldozataként elhunyt hódmezővásárhelyi fotográfus több száz értékes felvételt hagyott az utókorra, köztük a negyvennyolcas honvédportrékat. A fotók egy része az interneten is megtekinthető.

Megírtuk: tavaly januárjában a vásárhelyi Németh László Városi Könyvtár a Tornyai János Múzeummal karöltve közös pályázatot adott be a Hagyományok Házához. A pályamű a Plohn-gyűjtemény archiválásáról, és annak interneten történő megjelenítéséről szólt. A két intézmény kétféle forintra pályázott, amely összegét meg is kapták.

Plohn József több mint három ezer néprajzi témájú fotográfiát készített, amelyek közül 1635 darab került a Tornyai János Múzeum tulajdonába, s így maradtak fenn az utókor számára. Ezeknek a felbecsülhetetlen értékű képeknek fejeződött be idén márciusában a digitalizálása és feldolgozása – tudtuk meg Szepesi Judittól, a könyvtár munkatársától. A feladat nem várható tovább, ugyanis az üveglemezeken ezüst-kiválási folyamat indult el, ami a kép pusztulásá-

val járt volna. A negatívok szkennelését egy szegedi cég végezte.

A megmentett képek közül háromszáz, vízzel ellátott darab került fel a Hódmezővásárhelyi Elektronikus Könyvtár adatbázisába. Ezenkívül a www.nlvk.hu/foto weboldalon ötven különböző

témájú, válogatott fotót tekinthet meg az érdeklődő. A többi fotográfia a könyvtár helyismereti részlegébe került.

Nagy Vera főmuzeológus elmondta: tervezik, hogy a megmentett Plohn-képeket albumban is kiadják.

SZÜCS CSABA

Kovács Mihály kisbíró Plohn József egyik felvételén. A képekben a jövő nemzedékei is gyönyörködhetnek